

Type 1-kursus for voksne i alderen 30-55 år
Mandag den 4. september 2017 til lørdag den 9. september 2017
Kursussted: Danhostel Kerteminde, Skovvej 46, 5300 Kerteminde

---

Kursusledere: Hanne Yderstræde, der selv har type 1-diabetes, og diabetessygeplejerske Marianne Lindberg Pedersen

Program

Mandag den 4. september 2017

- Kl. 10.00 – 10.45 Ankomst og udlevering af nøgle
v/kursuslederne Marianne Lindberg Pedersen og Hanne Yderstræde
- Indkvartering på værelset vil være senest kl. 14.00 afhængigt af rengøringen*
- Kaffe/te med brød og frugt ved ankomst
- Kl. 10.45 – 12.00 Velkomst og praktiske oplysninger
v/kursusleder Hanne Yderstræde
- Præsentationsrunde af deltagerne
v/kursuslederne Marianne Lindberg Pedersen og Hanne Yderstræde
- Kl. 12.00 – 13.00 Frokost
- Kl. 13.00 – 15.00 Diabetes og behandlingsmuligheder
- Diabetestyper
  - Hvad sker der i kroppen, når man får diabetes
  - Behandlingsmuligheder af type 1-diabetes
  - Nye behandlingsmuligheder, der er på vej
  - Senkomplikationer, screening og medicinering
  - Stille krav til sin behandler og være forberedt til besøgene med ham/hende
- v/ledende overlæge Jan Erik Henriksen, Odense Universitets-hospital
- Kl. 15.00 – 15.30 Kaffe
- Kl. 15.30 – 17.30 Diabetes og behandlingsmuligheder (fortsat)
- Kl. 17.30 – 18.00 Erfaringsudveksling, gåtur eller hvil
- Kl. 18.00 – 19.00 Aftensmad
- Kl. 19.00 Hygge og erfaringsudveksling

Tirsdag den 5. september 2017

Kl. 07.30 – 08.00	Evt. morgen gåtur v/kursusleder Marianne Lindberg Pedersen
Kl. 08.00 – 09.00	Morgenmad
Kl. 09.00 – 12.00	Mad og diabetes ○ Kulhydrattælling i teori og praksis ○ Vægttab v/klinisk diætist Bente Pallesen, Odense Universitetshospital
Kl. 12.00 – 13.00	Frokost inkl. kulhydrattælling
Kl. 13.00 – 14.00	Mad og diabetes (fortsat)
Kl. 14.00 – 14.45	Erfaringsudveksling, gåtur eller hvil
Kl. 14.45 – 15.00	Kaffe
Kl. 15.00 – 18.00	At leve med diabetes ○ Blodsukkermåling som redskab ○ Blodsukkersvingninger og handlinger hertil; skiftende arbejdstider, stress, vrede, sorg med mere ○ Injektionsteknik ○ Motion ○ Fester og alkohol ○ Rejser ○ Behandlingsmodeller, opfølgning ○ Konsultation med din behandler v/sygeplejerske Heidi Nissen
Kl. 18.00 – 19.00	Aftensmad
Kl. 19.00 – 20.00	De juridiske aspekter, der er knyttet til et liv med diabetes ○ Kørekort ○ Forsikring/rejseforsikring ○ Arbejdsret ○ Patientrettigheder ○ Eksamensregler v/jurist Charlotte Rulffs Klausen, Diabetesforeningen
Kl. 20.00	Hygge og erfaringsudveksling

Onsdag den 6. september 2017

- Kl. 07.30 – 08.00 Evt. morgen gåtur v/kursusleder Marianne Lindberg Pedersen
- Kl. 08.00 – 09.00 Morgenmad
- Kl. 09.00 – 12.30 Medicinalindustrien
Korte oplæg og herefter besøg på stande
- Roche Diabetes Care
  - Medtronic Denmark
  - Abbott Diabetes Care
  - Ascensia Diabetes Care
  - NordicInfu Care
  - Rubin Medical
- Kl. 10.00 – 12.30 I dette tidsrum er der mulighed for en individuel samtale (max 20 minutter) ved Diabetesforeningens socialrådgivere Signe Hasseriis og Maria Leth Freiesleben
- Hvis du ønsker en tid, bedes du sende en mail til les@diabetes.dk
Tiderne tildes efter 'først-til-mølle-princippet'
- Foreningens socialrådgivere har i øvrigt fast telefontid mandag og torsdag kl. 9.00-15.00 på T: 6612 9006, hvor du ligeledes har mulighed for en individuel samtale
- Kl. 12.30 – 13.30 Frokost
- Kl. 13.30 – 14.00 Erfaringsudveksling, gåtur eller hvil
- Kl. 14.00 – 15.00 Fodterapeutens tilbud om forebyggelse, pleje og behandlingsmuligheder af "diabetiske fødder"
v/fodterapeut Irena Vanggaard Andersen, Odense Universitetshospital
- Kl. 15.00 – 15.15 Kaffe
- Kl. 15.15 – 17.00 Lægefaglig viden om "de diabetiske fødder"
v/klinisk lektor, overlæge phd Knud Bonnet Yderstræde, Odense Universitetshospital
- Kl. 17.00 – 17.30 Opsamling og spørgsmål til Knud Bonnet Yderstræde og Irena Vanggaard Andersen
- Kl. 17.30 – 18.00 Erfaringsudveksling, gåtur eller hvil
- Kl. 18.00 – 19.00 Aftensmad
- Kl. 19.15 – 21.00 "Når far eller mor har diabetes"
v/Ditte Schirmer, datter af en med type 1-diabetes

Torsdag den 7. september 2017

Kl. 07.30 – 08.00	Evt. morgen gåtur v/kursusleder Marianne Lindberg Pedersen
Kl. 08.00 – 09.00	Morgenmad
Kl. 09.00 – 12.00	Den psykiske side af diabetes v/psykolog Julie Drotner Mouritsen, Odense Universitetshospital
Kl. 12.00 – 13.00	Frokost
Kl. 13.00 – 13.30	Erfaringsudveksling, gåtur eller hvil
Kl. 13.30 – 14.45	Skru op for livsglæden v/psykoterapeut Lotte Palsteen
Kl. 14.45 – 15.00	Kaffe
Kl. 15.00 – 16.00	Skru op for livsglæden (fortsat)
Kl. 16.00 – 16.15	Omlædning
Kl. 16.15 – 17.30	Motion med blodsuktermåling før og efter v/motionskonsulent Kirsti Pedersen, Diabetesforeningen og diabetessygeplejerske Marianne Lindberg Pedersen, Odense Universitetshospital
Kl. 17.30 – 18.00	Omlædning
Kl. 18.00 – 19.00	Aftensmad
Kl. 19.00	Hygge og erfaringsudveksling

Fredag den 8. september 2017

Kl. 07.30 – 08.00	Evt. morgen gåtur v/kursusleder Marianne Lindberg Pedersen
Kl. 08.00 – 09.00	Morgenmad
Kl. 09.00 – 11.00	Forebyggende indsats samt behandling af diabetesøjensygdomme v/ph.d., dr.med. Professor, overlæge, forskningsleder Jakob Grauslund, Odense Universitetshospital
Kl. 11.00 – 12.00	Erfaringsudveksling, gåtur eller hvil
Kl. 12.00 – 13.00	Frokost
Kl. 13.00 – 15.00	Neuropati: Diabetes og nervesystemet <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvordan påvirkes følesansen, de indre organer og det seksuelle? ○ Fuld gennemgang og opdatering på undersøgelser og behandlingsmuligheder v/diabeteslæge, seniorforsker, PhD Niels Ejskjær
Kl. 15.00 – 15.15	Kaffe
Kl. 15.15 – 16.45	Guidet byvandring i Kerteminde. Turen starter ved Danhostel Kerteminde og slutter i Kerteminde by v/to guider fra VisitKerteminde
Kl. 16.45 – 19.00	Gøre klar til FEST v/festudvalget
Kl. 19.00	Festmiddag

Lørdag den 9. september 2017

- Kl. 08.30 – 10.00   Lang morgenmad – ægtefæller, forældre, voksne børn eller en god ven/veninde ankommer og deltager
(egenbetaling for pårørende på kr. 250,-)
- Kl. 10.00 – 12.00   "Hvordan påvirker det parforholdet, når den ene har diabetes"
v/Peter Winding, ægtefælle til en med type 1-diabetes
- Kl. 12.00 – 13.00   Frokost
- Kl. 13.00 – 15.00   Opsamling og formidling til pårørende
v/kursuslederne Marianne Lindberg Pedersen og Hanne
Yderstræde

(kort pause indlagt)
- Kl. 15.00   Kaffe og kage

Farvel og tak
v/kursuslederne Marianne Lindberg Pedersen og Hanne
Yderstræde